

**ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**

Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра психології, філософії та суспільних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
гуманітарного інституту

Сергій ГУБАРЄВ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ»

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

(шифр та найменування галузі знань)

спеціальність 053 Психологія

(шифр та найменування спеціальності)

освітньо-професійна програма Психологія

(назва однієї або декількох)

форма(и) навчання денна та заочна

РОЗРОБНИК силабусу (доцент, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології, філософії та суспільних наук)

 Світлана МІТІНА
(підпис)

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри психології, філософії та суспільних наук

Протокол № 19 від 13.06.2024

Завідувач кафедри Лариса ТАРАСІЮК
(підпис)

Гарант освітньо-професійної програми 053 Психологія
(кандидат психологічних наук, доцент)

 Олена ДУБЧАК
(підпис)

Рецензії/відгуки (зазначити від кого, за наявності)

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
1. Назва навчальної дисципліни, код в ОПП	Експериментальна психологія, ОК 2.15 в ОПП
2. Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова дисципліна циклу професійної підготовки
3. Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	3-й рік навчання, 5 семестр
4. Обсяг навчальної дисципліни (кількість кредитів, загальна кількість годин (аудиторних за видами занять, самостійної роботи здобувача вищої освіти)	3 кредиту ЄКТС (90 год), з них: 30 год аудиторного навантаження (16 години лекційних, 14 години семінарських) та 60 годин самостійної роботи.
5. Вид підсумкового (семестрового) контролю	Екзамен
6. Інформація про консультації	За запитом здобувача вищої освіти в онлайн форматі
7. Мова викладання	українська
8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача (науковий ступінь, вчене звання, посада)	Мітіна Світлана Володимирівна (доцент, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології, соціальної роботи та педагогіки)
9. Контактна інформація викладача	mitina.svitlana@tnu.edu.ua
10. Посилання на силабус на вебсайті Університету	
2. Опис навчальної дисципліни	
Анотація дисципліни	Вивчення даного предмету дає можливість здобувачеві вищої освіти ознайомитися з методологічними основами експериментальної психології, надати уявлення про загальні закономірності та принципи експериментального дослідження психіки, планування експериментального дослідження; розуміння структури, етапів та типів експерименту; основних складових експерименту: змінні, гіпотези, планування, обробка та інтерпретація результатів дослідження; формування та розвиток професійно та особистісно важливих якостей майбутніх фахівців.
Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Експериментальна психологія» є

	<p>ознайомлення студентів з основними поняттями, категоріями, методологічними основами експериментальної психології, надати уявлення про загальні закономірності планування та проведення експериментального дослідження; обробки та інтерпретації емпіричних результатів.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни «Експериментальна психології» є:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сформувати у студентів цілісної системи знань з питань розвитку експериментального методу в дослідженні психіки, уявлення про закономірності планування та проведення експериментального дослідження психіці та соціально-психологічних процесів. 2. Ознайомити студентів із основними методами психологічного дослідження, з сутністю, структурою, типами експерименту; основними його складовими: змінні, гіпотези, планування, обробка та інтерпретація результатів дослідження. 3. Сформувати знання та навички щодо планування та проведення експериментального дослідження; розуміння поняття змінної, види гіпотез та правила їх побудови; ролі методів математичної статистики при обробки результатів експериментального дослідження та формулювання висновків. <p><i>Додаткові цілі:</i> підвищити рівень фахової компетентності у студентів, зокрема комунікативної, етичної та особистісної.</p>
Пререквізити	Загальна психологія з практикумом основи наукових досліджень, інформаційні технології в психології, методи та математична статистика в психології.
Постреквізити	Психодіагностика, психологія особистості, соціальна психологія, основи клінічної та патопсихологія,

	основи психотерапії, психокорекція, курсові роботи, різні види практик, кваліфікаційна робота бакалавра.
Формат проведення дисципліни	<p>Під час навчання використовуються наступні форми та методи: презентації, бесіди і дискусії, схеми, індивідуальні науково-дослідні завдання, розв'язання практичних задач, кількісна та якісна обробка результатів дослідження.</p> <p>Віртуальне навчальне середовище, яке використовуватиметься у разі роботи в дистанційному режимі на єдиної платформі Google Suite Education; через Google Classroom.</p> <p>У дистанційному режимі лекції / практичні / семінарські заняття будуть проведені за допомогою програм електронної комунікації Google Meet.</p> <p>Поточна комунікація з викладачем здійснюється через Classroom, корпоративну пошту, а також у месенджерах Telegram і Viber.</p>

3. Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни.

Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК 4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК 5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК 6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК 10. Здатність дотримуватися норм професійної етики

СК 11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

4. Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми.

ПР 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги

ПР 7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки .

ПР 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

5. Тематика та зміст навчальної дисципліни.

Номер та назва розділу, теми, перелік основних питань	Вид навчального заняття	Форми і методи контролю знань	Кількість годин
Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні основи експериментальної психології Тема 1. Предмет і завдання експериментальної психології. Предмет і завдання експериментальної психології. Роль експериментального дослідження психіки в здобутті наукових психологічних знань. Вплив основних напрямів психологічної науки на становлення і розвиток експериментальної психології. Різні підходи до розуміння сутності експерименту і його структури. Тенденції розвитку сучасної вітчизняної експериментальної психології. Тема 2. Історія становлення експериментальної психології як науки 2.1 Розвиток та становлення експериментальної психології. Успіхи нейрофізіології в ХХ ст. Психофізика. Психофізіологія відчуттів (Г. Фехнер, Г. Гельмгольц та ін.). Біхевіоризм і експериментальна психологія. Вплив гештальтпсихології на розвиток	лекція Лекція	Вхідний контроль; співбесіда Поточний контроль Бліц-опитування	2

<p>експериментальної психології. Когнітивісти та експериментальна психологія.</p> <p>2.2 Розвиток вітчизняної експериментальної психології. Різні підходи до розуміння сутності експерименту і його структури (Л. Виготський, Г. Костюк, О. Леонтьєв, С. Максименко, С. Рубінштейн та ін.). Експериментальна психологія на сучасному етапі: предмет і завдання. Тенденції розвитку й основні проблеми експериментальної психології.</p> <p>Тема 3. Методи дослідження та напрямки сучасної експериментальної психології.</p> <p>3.1 Структура наукового дослідження, рівні методології. Методологічні принципи експериментальної психології. Дослідницькі стратегії в експериментальної психології. Етапи наукового дослідження. Наукова проблема, гіпотеза. Класифікація методів дослідження.</p> <p>3.2 Неекспериментальні методи дослідження психіки. Вибір методів отримання даних. Метод спостереження, його сутність, різновиди. Програма спостереження. Метод опитування. Вимоги до складання анкет. Контент-аналіз.</p>	<p>Семінар</p> <p>Лекція</p> <p>Семінар</p>	<p>Поточний контроль презентація доповідей; виконання письмових самостійних завдань</p> <p>Поточний контроль Бліц-опитування</p> <p>презентація доповідей; Виконання письмових самостійних завдань Модульний (тестовий) контроль</p>	<p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p>
<p>Змістовий модуль II. Експериментальне дослідження психіки.</p> <p>Тема 4. Експеримент у системі методів наукового дослідження психіки.</p> <p>4.1 Місце експерименту серед емпіричних методів психологічного дослідження. Сутність і принципи експериментального дослідження психіки. Практика експериментування і можливі методологічні помилки.</p> <p>4.2 Планування психологічного експерименту. Сутність змістового і формального планування психологічного експерименту. Зв'язок вибору плану з теоретичним підходом до розуміння сутності проблеми. Загальна</p>	<p>лекція</p> <p>семінар</p>	<p>Поточний контроль;</p> <p>усне опитування; презентація доповідей;</p>	<p>2</p> <p>2</p>

<p>характеристика етапів психологічного експерименту. Закон економії доводів. Типи експериментальних схем, що використовуються в процесі вивчення психіки.</p> <p>4.3 Галузеві експерименти в психології. Особливості експериментального дослідження в загальній психології та психофізіології. Особливості проведення експериментального дослідження в межах вікової психології. Специфіка польових та лабораторних експериментів в соціальній психології. Специфіка та принципи патопсихологічного експерименту</p>	<p>семінар</p>	<p>Виконання письмових самостійних завдань</p> <p>презентація доповідей; усне опитування;</p>	<p>2</p>
<p>Тема 5. Гіпотези в структурі психологічного дослідження.</p> <p>Вимоги до формулювання наукових гіпотез у психологічному експерименті. Принцип фальсифікації і верифікації наукових гіпотез. Різновиди гіпотез: наукова, емпірична, статистична гіпотези. Статистичні рішення: помилки 1-го і 2-го роду і можливості їхнього запобіганню.</p>	<p>Лекція</p>	<p>Поточний контроль; виконання письмових самостійних завдань</p>	<p>2</p>
<p>Тема 6. Валідність експериментального дослідження психіки.</p> <p>6.1 Сутність поняття “валідність експерименту”. Проблема об’єктивності і надійності експериментальних даних. Стратегії відбору досліджуваних до вибірки.</p>	<p>Лекція</p>	<p>блиц-опитування виконання письмових самостійних завдань</p>	<p>2</p>
<p>6.2 Поняття та характеристика вибірки психологічного дослідження. Техніки випадкового і стратометричного відбору. Проблеми використання природних груп у психологічному експерименті.</p>	<p>семінар</p>	<p>Поточний контроль; Усне опитування Виконання практичних завдань</p>	<p>2</p>
<p>Тема 7. Змінні в експериментальному дослідженні.</p> <p>7.1 Види змінних в експериментальному дослідженні психіки. Емпіричні методи виміру змінних у психологічному експерименті. Ефект послідовності при маніпулюванні незалежною змінною.</p>	<p>Лекція</p>	<p>Поточний контроль Блиц-опитування</p>	<p>2</p>
<p>7.2 Експериментальний контроль змінних у психологічному дослідженні. Фактори, що загрожують валідності експерименту Загальні правила контролю загроз валідності експерименту</p>	<p>Семінар</p>	<p>Усне опитування Виконання практичних завдань</p>	<p>2</p>

		Модульний (тестовий) контроль	
<p>Змістовий модуль III Методи обробки, аналіз та інтерпретація результатів експериментального дослідження.</p> <p>Тема 8. Математико-статистична обробка результатів психологічних експериментів. Особливості обробки результатів експериментального дослідження в психології. Використання описової статистики та методів статистичного висновку для кількісного аналізу і перевірки значимості результатів власних експериментів. Параметричні та непараметричні критерії, вимоги до їх застосування. Сутність кореляційного аналізу.</p> <p>Тема 9. Узагальнення та інтерпретація результатів експериментального дослідження. Складові інтерпретації експериментальних результатів. Проблема пояснення й узагальнення результатів дослідження. Типові помилки узагальнення експериментальних даних. Вимоги до складання звіту про результати експериментального дослідження психіки. Складові звіту. Аналіз звітів експериментального дослідження психіки.</p>	Лекція	Поточний контроль; Виконання письмових самостійних робіт	2
	Семінар	Поточний контроль; Презентація доповідей Усне опитування виконання письмових самостійних робіт Модульний (тестовий) контроль	2

Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Зміст завдання	Форма звітності
1.	Аналіз першоджерел, складання опорного конспекту з вивченої теми, підготовка повідомлення, розробка схеми спостереження, складання анкети, формулювання наукової проблеми.	Письмовий звіт (модуль I)
2.	підготовка повідомлення, розробка презентацій по темі, визначення методологічного апарату дослідження, формулювання гіпотези (теоретичної, емпіричної, статистичної), складання схем, таблиць.	Письмовий звіт (модуль II)
3.	Кількісна та якісна обробка результатів психодіагностики, написання звіту, розробка презентацій по темі.	Письмовий звіт (модуль III)

1. Технічне та програмне забезпечення (обладнання).

Кожному здобувачу потрібно доєднатися до навчального середовища Google Classroom, оскільки там розміщуються навчальні матеріали, проводиться оцінювання виконання самостійних робіт, ведеться журнал оцінювання навчальних досягнень, є можливість для листування з викладачем.

У режимі дистанційного навчання - вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного здобувача вищої освіти до програми Google Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку здобувач має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету. Для роботи в дистанційному форматі потрібні ноутбук / персональний комп'ютер / мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для:

- комунікації та опитувань,
- виконання завдань самостійної роботи,
- виконання індивідуальних завдань,
- проходження тестування (поточний, підсумковий контроль) тощо.

7. Політика дисципліни.

- Вивчення дисципліни передбачає роботу в групі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються додаткові бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із викладачем дисципліни.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання практичних завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Здобувач, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач отримує за заняття 0 балів і зобов'язаний відпрацювати таке заняття.
- Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. При цьому оцінка знижується на 10 %.
- Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії.

- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.
- Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.
- У разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.
- Списування під час контрольних робіт заборонене (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

8. Система оцінювання та вимоги.

Здобувач допускається до складання екзамену з дисципліни, якщо ним повністю виконані всі види робіт, передбачені програмою навчальної дисципліни.

У разі, коли протягом навчального семестру до початку підсумкового (семестрового) контролю, визначеного навчальним планом, здобувач набрав менше балів, ніж зазначено у програмі навчальної дисципліни (менше 36 балів), науково-педагогічний працівник на останньому аудиторному занятті з навчальної дисципліни документально оформлює недопуск здобувача до складання підсумкового (семестрового) контролю.

У разі незгоди, здобувач має право оскаржити недопуск у порядку визначеному Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю з заліку чи екзамену Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського.

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів поточного та підсумкового (семестрового) контролів, є такі:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних джерелах, вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів

Засвоєння матеріалу оцінюється за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних, семінарських заняттях, результати самостійної роботи здобувачів) проводити за критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

- 0% завдання не виконано;
- 40% - завдання виконано частково або невчасно, а відповідь містить суттєві помилки методичного характеру,
- 60% завдання виконано повністю, але невчасно, а відповідь містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;
- 80% - завдання виконано повністю і вчасно, проте відповідь містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);
- 100% завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Значення оцінки

Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	відмінно	Відмінно-відмінний рівень знань (умінь) В межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	80-89	добре	Дуже добре -рівень знань достатньо високий (умінь) В межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-79	добре	Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) З незначною кількістю помилок
D	69-74	задовільно	Задовільно -посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	задовільно	Достатньо мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	30-59	незадовільно	Незадовільно - потрібно додатково працювати для отримання позитивної оцінки
F	1-29	незадовільно	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота вивченням курсу з повторним

Види контролю:

Вхідний контроль знань здійснюють на перших навчальних заняттях з метою виявлення рівня базових знань, умінь та навичок студентів із навчальної дисципліни.

Поточний контроль відбувається впродовж вивчення дисципліни на семінарських заняттях у формі: семінарів та виконання самостійних робіт та індивідуальною роботою.

Рубіжний (модульний) контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді тематичного тесту.

Підсумковий контроль відбувається у формі екзамену (питання для підготовки наведено у Додатку).

Розподіл балів за видами діяльності:

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	кількість одиниць	максимальна кількість балів	Форма контролю
Робота на лекційному занятті	1	7	7	екзамен 40
Робота на семінарському занятті	4	8	32	
Виконання завдань для самостійної роботи	7	3	21	
Разом			60	
Розрахунок балу за курс: $60+40 = 100$				

9. Рекомендовані джерела інформації:

1. Галян О.І., Галян І.М. Експериментальна психологія: навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2012. 400 с.

2. Гічан І. С., Гічан. О. І. Експериментальна психологія: практикум. Київ, 2004. 180 с.

3. Горбунова В. В. Експериментальна психологія в схемах і таблицях: навчальний посібник. Київ: ВД «Професіонал», 2017. 208 с.

4. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Київський університет, 2008. 286 с.

5. Максименко С.Д., Носенко Е.Л. Експериментальна психологія. Підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 360 с.

6. Мітіна С.В. Методи математичної статистики у психологічних дослідженнях: навчально-методичні рекомендації до написання кваліфікаційних робіт для здобувачів закладів вищої освіти спеціальності «Психологія». Київ: Вид-во ТНУ, 2024. 63 с.

Додаткові

1. Бочелюк В.Й., Бочелюк В.В. Методика та організація наукових досліджень в психології: Навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 360 с.

2. Копець Л. Класичні експерименти в психології: навчальний посібник. Київ: Вид. дім «КиєвоМогилянська академія», 2010. 283 с.

3. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія (дидактичний тезаурус). Навч. Посібник. Київ: МАУП, 2002. 128 с.
4. Практична психологія: навч. посіб. для студ. вис.навч. закл. / М.С. Корольчук, В.М. Корольчук, С.М. Миронець та ін. Київ: Київ.нац.торг.-екон. ун-т, 2017. 728 с.
5. Суходольський Г.В. Математическая психология. Харків: изд-во Гуманитарний центр, 2018. 360 с.
6. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. Київ: Знання-Прес, 2002. 295 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/minimumi.pdf>
2. <http://www.edu.yar.ru/russuan/psih> – каталог психодіагностичних методик та професійної літератури.
3. Методика діагностики відхилень у розвитку молодших школярів – http://www.nachalka.com.ua/load/shkola/pedrada/metodika_diaqnostiki_vid_yil_env/5-1-0-2496.
4. Аналіз методів дослідження вікової психології - http://mastervpu25.ucoz.ua/news/analiz_metodiv_doslidzhennja_vikovoji_psih_oloqiji/2013-03-24-266.

ДОДАТОК

Перелік питань для підготовки до підсумкового контролю

1. Історія розвитку експериментальної психології.
1. Місце експериментальної психології в системі психологічних знань.
2. Основні завдання експериментальної психології на сучасному етапі.
3. Предмет експериментальної психології.
4. Методологічні основи експериментальної психології.
5. Проблеми експериментального дослідження психіки.
6. Поняття наукового дослідження: структура, види, принципи.
7. Класифікація методів психологічних досліджень.
8. Загальнонаукові дослідницькі методи.
9. Психологічне спостереження. Види.
10. Помилки психологічного спостереження.
12. Бесіда як психологічний метод дослідження.
13. Психологічне тестування. Валідність і надійність тесту.
14. Порівняльна характеристика загальнонаукових дослідницьких методів: спостереження, вимір і експеримент.
15. Поняття психологічного експерименту, його особливості.
16. Види експериментального дослідження.

17. Ідеальний і реальний експерименти.
18. Природний та лабораторний експерименти.
19. Констатуючий та формуючий експеримент у психології.
20. Валідність та надійність експерименту.
21. Фактори, що порушують валідність та надійність психологічного експерименту.
22. Експериментальна вибірка й способи її створення. Репрезентативність вибірки.
23. Характеристика стратегій добору досліджуваних у вибірку.
24. Поняття про експериментальну й контрольну групи.
25. Види артефактів у психологічному експерименті та засоби їх уникнення.
26. Етичні принципи проведення психологічного дослідження.
27. Гіпотеза наукового дослідження, види гіпотез.
28. Нуль-гіпотеза і значущі результати дослідження.
29. Види змінних. Методи виміру змінних.
30. Критерії якості виміру змінних: об'єктивність, надійність, валідність.
31. Контроль змінних у психологічному експерименті.
32. Контроль незалежної змінної.
33. Контроль зовнішніх змінних.
34. Етапи експериментального дослідження в психології.
35. Визначення об'єкта й предмета наукового дослідження.
36. Постановка проблеми наукового дослідження.
37. Класифікації експериментальних планів
38. Доекспериментальні плани.
39. Квазіекспериментальний підхід і плани квазіекспериментів
40. Кореляційне дослідження.
41. Формувальний експеримент: особливості й область застосування.
42. Психологічний вимір. Типи вимірювальних шкал.
43. Методи математичної обробки результатів психологічного дослідження.
44. Якісна і кількісна обробка даних експериментального дослідження.
45. Інтерпретація й узагальнення результатів дослідження.
46. Форми подання результатів наукового дослідження.